

UIT HEUSDENHOUTS HISTORIE 15

In samenwerking met Heemkundekring Paulus van Daesdonck

Philip Rijnders als coureur

PHILIP RIJNDERS*, WIELRENNER

Tegen de tijd dat u dit leest, is hij alweer voorbij: de ronde van Heusdenhout. We hopen dat mede door goed weer, geanimeerde strijd op de fiets en grote publieke belangstelling iedereen een leuke middag heeft gehad. Kende Heusdenhout vroeger, naast voetballers en paardenmenners, wellicht ook wielrenners van enige naam en faam? Wij vonden er een en hoewel hij geen Heusdenhouter was, hij heeft er gewoond en dat was voor ons genoeg...

Philip Rijnders werd op 28 februari 1910 te Klundert geboren als tweede kind van Reinier Rijnders en Laurina van Gils. Het gezin bestond uiteindelijk uit acht kinderen, drie meisjes en vijf jongens. Evenals zijn vader werd Philip metselaar en ging in zijn vrije tijd wielrennen. Het is zeker denkbaar dat hij geld wilde bijverdienen met de wielrennerij, dat was een welkome aanvulling op het inkomen. Philip reed zowel op de baan als op de weg en krantenberichten uit die tijd vermelden uitlagen die hij behaalde. Een echte winnaar was hij (nog) niet; wel legde hij beslag op vele ereplaatsen en natuurlijk werden er ook eerste plaatsen in de wacht gesleept.

De uitlagen in de krant leveren wel wat verwarring op, men geeft als woonplaats van Philip Breda, Heusdenhout en Ulvenhout. Dat is enigszins te verklaren. De familie Rijnders woonde volgens het adresboek Breda in 1928 op D 119 (tegenwoordig Heusdenhoutseweg 131) en daarvoor in Teteringen. Na zijn huwelijk

***In de tekst is de spelling van de naam aangehouden zoals deze voorkomt in het bevolkingsregister, namelijk: Rijnders. Op de foto en in de kranten-artikelen in onderstaande tekst staat: Reijnders.**

verhuist Philip naar Ulvenhout C 71H (Ulvenhoutselaan, vlak bij de Bieberg) en de rest van het gezin naar de Bavelsche-laan 110. Zijn broers fietsen ook en rijden net als hij regelmatig in de prijzen. Helaas geeft men bij de uitlagen in de krant soms alleen de achternaam, met diverse spellingvarianten, zodat niet altijd te achterhalen valt welke van de broers prijs gereden heeft.

Enkele wielrennende tijdgenoten van Philip (Flip) met naam waren o.a. Jan Pijnenburg, Ad Braspenning, Marijn Valentijn en Kees Pellenaars. In zo'n gezelschap missta je echt niet!

Heusdenhout D 119, tegenwoordig Heusdenhoutseweg 131. De mensen op de foto zijn niet de ouders van Philip Rijnders.

Philip was een onafhankelijke wielrenner. Deze categorie bestaat niet meer, maar hiermee werden renners bedoeld die beroepsrenner waren, maar niet in een ploeg reden. De meeste roem behaalde Philip op de baan. In tegenstelling tot nu, waren er in die tijd zeer veel wielbanen of wat er voor doorging. Een opsomming van banen waar regelmatig gekoerst werd: Etten, Ginneken, Rotterdam, Utrecht, Rijswijk, Tilburg, Helmond, Amsterdam, Leiden, Antwerpen, Kralingen, Helmond, Den Bosch, Gouda, Arnhem, Zwolle, Leeuwarden. De publieke belangstelling was meestal vrij groot, de mensen wilden hun helden zien koersen voor hun geld en er waren in die tijd minder mogelijkheden tot vrijetijdsbesteding. Aannemelijk is, dat Philip zijn baan als metselaar opgegeven heeft, hij reed zo dikwijls en niet altijd in de buurt dat het "werk" geen optie meer was. Hij zal dan in het stille seizoen wellicht zijn oude baan hebben opgepakt.

Een voorbeeld van de verdiensten: Philip won de KaVeeWee koers (op 24 september 1933, gesponsord door een sigarenfabriek) en verdiende daarmee f 100. Als metselaar zal het langer geduurd hebben voordat hij zo'n bedrag bij elkaar had getroffen. Samen met Frans van de Reijt vormde hij een graag gezien en zeer strijdlustig koppel dat de strijd met iedereen aanging. Uiteraard waren zij populair vanwege hun strijdlust en nooit aflatende aanvalszin.

Op zaterdag 15 september 1934 rijdt Philip, naar blijken zal, zijn laatste wedstrijd, op de baan van Leeuwarden. Omdat een paar mensen hun thuisrit met Klaas van Nek jr. (een van de deelnemende renners, in die tijd zeer bekend) afzeggen, vraagt deze aan Sam Hoevens en Philip Rijnders of ze met hem mee naar huis willen rijden. Graag, dat spaart reiskosten uit en zo vertrekken ze gevierd in de sportwagen van Klaas richting Amsterdam.

In Warmenhuizen bij Schoorl slaat het noodlot toe: op een onbewaakte tramwegerovergang wordt de auto geschept door een tram. De auto wordt meters meegesleurd en compleet vernield. Klaas van Nek jr., Sam Hoevens en Philip Rijnders zijn de dodelijke slachtoffers. Een vierde inzittende, de Poolse masseur Arthold Ridel raakt zwaar gewond.

De wielwereld treurt om het verlies van drie zeer gewaardeerde wielrenners en al snel besluit men tot het houden van een benefietwedstrijd in het Amsterdamse stadion ten behoeve van de nabestaanden van Sam Hoevens en Philip Rijnders. Klaas van Nek wordt niet vernoemd, deze was niet getrouwd, de twee anderen wel.

Ook organiseert men in Krasnapolsky te Amsterdam een filmavond waar bovendien Jan Pijnenburg zal komen spreken. Breda wil niet achterblijven en regelt op de Ginnekense wielbaan een wedstrijd. In het Olympisch Stadion komen 10000 toeschouwers op de wedstrijd af, opbrengst f 9000, voor de filmavond komen 3000 aanvragen binnen, de opkomst in Breda valt zeer tegen, slechts 800 liefhebbers nemen de moeite om voor

Noodlottig auto-ongeluk nabij Alkmaar.

Drie personen op slag gedood, één passagier ernstig gewond.

Klaas van Nek Jr., Sam Hoevens en Flip Reijnders de slachtoffers.

Zaterdagavond omstreeks 11 uur is op den onbewaakten overweg bij Schooridam op ongeveer 10 km afstand van Alkmaar een ernstig ongeval gebeurd, dat aan drie populaire Hollandsche wielrenners 't leven heeft gekost.

Het zijn de renners Klaas van Nek Jr. uit Nieuwer-Amstel, Sam Hoevens uit Amsterdam en Flip Reijnders uit Ginneken. De vierde pas-

Flip Reijnders.

Sam Hoevens.

Klaas van Nek Jr.

sagier, de masseur Arthold Ridel, Pool van geboorte en wonende te Amsterdam, werd ernstig gewond.

Hoe 't ongeluk gebeurde.

Zaterdagavond hadden genoemde drie renners op de wielbaan te Leeuwarden aan ver-

den op den weg werd de kleine auto door de tram gegrepen en niet minder dan 50 tot 60 meter meegesleurd, van den weg af op de trambaan. De gevolgen waren ontzettend. In de voor twee personen bestemde auto zaten voorin drie personen en achterin nog een vierde persoon. De auto werd totaal verpletterd en zij, die voorin zaten, werden op slag gedood. De vierde inzittende werd ernstig gewond en bleef bewusteloos langs den weg liggen.

Binnen twintig minuten was, hoewel het ongeval op vrij grooten afstand, juist op de grens van de gemeenten Warmenhuizen en Schooridam gebeurde, voldoende hulp ter plaatse.

Hulp bleek alleen nog noodig te zijn voor den man, die achter in den wagen had gezeten.

De drie andere inzittenden bleken op slag

problemen zou hebben vanwege een afgesloten ongevallenverzekering die f 6000 opbracht en een gave van f 800 van een plaatselijk dagblad, terwijl de weduwe Hoevens niets van dit al had, zodoende onverzorgd achterbleef en dus volgens genoemde commissie een groter aandeel van het bedrag krijgen zou. De weduwe Rijnders kon zich daar niet mee verenigen en schakelde een advocaat in. Deze kreeg het gewenste resultaat niet voor elkaar. Uiteindelijk schijnt men van het overgebleven geld, hoeveel is niet bekend, een fonds te hebben opgericht ten behoeve van nabestaanden van verongelukte wielrenners.

Philip was pas 24 jaar jong toen hij verongelukte. Een carrière als goedbetaalde prof-

renner lag voor hem in het verschiep. Wie weet is er aan hem een heuse wereldkampioen met Heusdenhoutse achtergrond verloren gegaan....

*Dolf Piederiet,
lid van de Werkgroep Heusdenhouts
Historie*

Uit de Graafschap-Bode van 17 september 1934 (fragment)

Wat van de auto overbleef na de aanrijding met een tram.

hun (bijna) plaatsgenoot in de beurs te tasten.

De opbrengst van alle evenementen bracht f 12000 in het laatje, zodat men de beide weduwes een behoorlijk bedrag kon uitkeren. De commissie besloot echter anders. De weduwe Rijnders kreeg f 1050, omdat ze geen financiële

Philippus Johannes Rijnders, *Klundert 28.02.1910 – †Schoorl 15.09.1934, zoon van Reinier Rijnders en Laurina van Gils huwt te Ginneken en Bavel op 02.01.1930 met Helena Cornelia Brouwers, *Ginneken en Bavel 11.12.1910 – †Breda 17.10.1957, dochter van Johannes Brouwers en Johanna de Kort.

Kinderen uit hun huwelijk:

01. Johanna Engelina Laurine,

*Ginneken en Bavel 01.07.1930 zij huwt op 12.12.1949 met H.M. van Opstal

02. Laurine Cornelia Johanna,

*Ginneken en Bavel 25.08.1931 – †Ginneken en Bavel 27.12.1931

Helena Brouwers hertrouwt op 19.02.1936 te Ginneken en Bavel met Petrus Michaelis van der Horst, *Klundert 25.10.1903 – †Breda 18.02.1983.

Piet van der Horst was een fietsende collega van Philip Rijnders.

Met een wielerkwartet won hij de zilveren medaille op het onderdeel ploegenachtervolging op de baan tijdens de Olympische Spelen van Amsterdam in 1928.

De wielrenners Pijnenburg en Braspenning waren bij dit huwelijk de getuigen.

Kinderen uit dit huwelijk:

01. Johannes Antonius Wilhelmus van der Horst,

*Ginneken en Bavel 13.02.1937 – †Brasschaat België 20.07.1965

02. Johanna Maria van der Horst,

*Ginneken en Bavel 09.04.1940 – †Breda 12.11.1973

Na het overlijden van Helena Cornelia Brouwers trouwde Petrus Michaelis van der Horst te Zevenbergen op 15.07.1963 met Maria Wendelina Söder, *Breda 28.05.1914 – †Breda 29.07.1996.

WIELRENNEN.

DE TRAGISCHE DOOD VAN KLAAS VAN NEK, REYNDERS EN HOEVENS.

Ontsteltenis in de wielwereld.

Toevallig sprak de Tel. gistermiddag op de Alkmaarsche wielbaan het koppel v. d. Heijden—De Wolff uit Amsterdam, die ook in Leeuwarden gereden hadden.

Ontzettend! riep De Wolff en hij vertelde hoe zij uit Leeuwarden kwamen, Zondagmorgen, en bij Schooridam een vernielde wagen zagen liggen, in welke zij de auto van Klaas van Nek meenden te herkennen. Zij liepen er heen en beseften toen, dat hier iets ernstigs gebeurd was. Pas later in Alkmaar hoorden zij, dat er drie collega's een vreeselijke dood gevonden hadden.

Een aardige, gezellige jongen, die Klaas, zoo vertelde De Wolff. Hij was altijd in de weer, reeds steeds met groot enthousiasme en maakte van iedere race een echte wedstrijd. Zaterdagavond nog na de races vermaakte hij ons, en hulpvaardig als altijd bood hij ons een plaats in de wagen aan, omdat wij toch naar Alkmaar moesten. Stel je voor, dat wij meegegaan waren! Ik mag er niet aan denken. Toen ging Reynders mee, de arme kerer. En Hoevens was louter voor plezier meegegaan naar Leeuwarden.

Het ongeluk van de wielrenners was landelijk nieuws

